

Barbara Gawryluk

ilustracje: Maciej Szymanowicz

Teraz tu jest
nasz dom

Тепер наш
ДІМ ТУТ

Romuś, już późno. Wstawaj do szkoły! – słyszałem, jak mama przygotowywała śniadanie w kuchni. Ale nie chciałem, żeby ten dzień się zaczął. Najchętniej zawiązałbym się w kołdrę i z powrotem usnął. Nie cierpiałem tej nowej szkoły.

Kiedy pierwszego dnia zjawiliśmy się w niej z mamą i Mikołajem, mój młodszy brat był przerażony. Okazało się, że zerówka miała zajęcia na parterze w dużej kolorowej sali. A on myślał, że będzie niedaleko mnie.

Do szatni zszedł po nas wysoki brodaty nauczyciel.

– Dobrze, że jesteście – powitał nas. – *Dobryj deń*. Jestem wychowawcą Romana – powiedział do mamy. – Mikołaja zaraz zaprowadzimy do jego pani. – A potem znowu zwrócił się do nas: – Rozumiecie, co mówię?

No jasne, że rozumieliśmy.

– U nas w rodzinie wszyscy mówią po polsku – wyjaśniła mama. – Z tym nie będzie kłopotu.

– A to niespodzianka! – uśmiechnął się wychowawca. – A ja się nawet nauczyłem kilku słów po ukraińsku. Jesteście pierwszymi uczniami z Ukrainy w naszej szkole. A gdzie się nauczyliście mówić po polsku?

Pomcziku, proknij się. Czas wstać do szkoły! – я чув, як мама готувала на кухні сніданок. Але мені не хотілося, щоб цей день починався. Я б краще зараз загорнувся клубочком у ковдру і знову заснув. Я ненавидів цю нову школу.

Коли першого дня ми прийшли до неї з мамою і Миколкою, мій молодший брат був наляканий. Виявилося, що уроки нулівки відбувалися на першому поверсі у великій кольоровій кімнаті. А він думав, що буде ближче до мене.

До роздягалки до нас зійшов високий бородатий вчитель.

– Радий вас бачити, – привітав він нас. – Доброго дня. Я – класний керівник Романа, – представився він мамі. – Ми зараз заведемо Миколку до його вчительки. – А потім знову звернувся до нас: – Чи ви розумієте, що я кажу?

Звісно ж ми розуміли.

– У нашій сім'ї всі розмовляють польською, – пояснила мама. – Із цим проблем не буде.

– Оце так сюрприз! – посміхнувся класний керівник. – А я навіть вивчив кілька слів українською. Ви – перші учні з України у нашій школі. А де ви навчилися розмовляти польською?

– My z mężem studiowaliśmy przed laty w Polsce, w Krakowie, mąż pochodzi z polskiej rodziny, w domu w Ukrainie też często rozmawialiśmy po polsku. A dzieci uczyły się języka w ośrodku, kiedy przyjechaliśmy z Doniecka.

– Na pewno spodoba wam się w naszej szkole – wychowawca popatrzył na Mikołaja. – Chodź, odprowadzę cię do zerówki.

Mikołaj trzymał mnie cały czas za rękę.

– A w Doniecku jest wojna – powiedział cicho.

W mojej klasie od początku najbardziej wkurzali mnie Adrian i Damian. Siedzieli w ławce przede mną, co chwilę się odwracali i robili głupie miny.

– Romuś, może czegoś nie rozumiesz? Może trzeba ci coś wytłumaczyć?

Ciągle tak gadali, a ja dobrze wiedziałem, że robią mi na złość. Od razu pierwszego dnia nasz pan uprzedził całą klasę, że nie najlepiej mówię po polsku, że trzeba mi pomagać, że czasem mogę czegoś nie zrozumieć. W ten sposób wszyscy dowiedzieli się, że przyjechałem z Ukrainy i właśnie wprowadziłem się do bloku na osiedlu.

– Ale ci nie dokuczają? – dopytywali się rodzice. – Nie przezywają?

Jak im to powiedzieć? Jak wytłumaczyć? Musieliby zobaczyć te głupie uśmiechy. I usłyszeć te zaczepki za plecami:

– O, Ruski!

– Ми з чоловіком колись навчалися у Польщі, в Кракові, чоловік походить із польської родини, і вдома в Україні ми також розмовляли польською. А діти навчалися польської мови в осередку, коли ми приїхали із Донецька.

– Переконаний, що вам сподобається у нашій школі, – класний керівник подивився на Миколку. – Ходімо, заведу тебе до нулівки.

Миколка увесь час тримав мене за руку.

– А у Донецьку війна, – тихо сказав він.

У моєму класі від самісінького початку мене найбільше дратували Адріан та Дам'ян. Вони сиділи за партою переді мною, постійно крутилися і робили дурні гримаси.

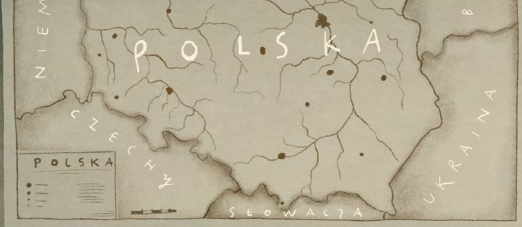
– Ромчику, а ти точно усе розумієш? Може, тобі щось треба пояснити?

Вони безперестанку запитували одне і те ж, а я чудово розумів, що вони хочуть мені допекти. Відразу ж першого дня наш вчитель попередив цілий клас, що я не найкраще розмовляю польською, що мені потрібно допомагати і що часом я можу чогось не розуміти. Таким чином усі дізналися, що я приїхав з України і нещодавно поселився у багатоповерхівці в мікрорайоні.

– Але тобі у школі не докучають? – допитувалися батьки. – Не вигадують прізвиська?

Як їм це сказати? Як пояснити? Якби вони побачили ці дурнуваті посмішки. І почули ці чіпляння за спинами:

– О, рускі!

Ромчику, а ти точно
усе розумієш?

Pan przeprowadził specjalną lekcję o Ukrainie. Pokazał ją na mapie, opowiedział o historii, ale jak doszedł do dzisiejszych czasów, to myślał, że będę chciał coś opowiadać. Ale nie chciałem, bo i tak by nic z tego nie zrozumieli. Nie potrafiłbym im opowiedzieć o tym, co działo się w naszym mieście.

Na przerwie wysoki, krótko ostrzyżony chłopak zapytał mnie, czy gram w piłkę.

– Cześć, Łukasz – podał mi rękę. – Jestem kapitanem naszej drużyny. Mamy komplet, ale jakbyś chciał... tylko musisz być naprawdę dobry.

Usłyszeli to Adrian i Damian i biegnąc na boisko, znowu zaczęli drwić.

Класний керівник присвятив Україні спеціальний урок. Показав її на карті, розповів про історію, а коли дійшов до сьогодні, то подумав, що мені закортить щось розповісти. От тільки мені зовсім не хотілося, бо вони і так нічого з цього б не зрозуміли. Мені б не вдалося розповісти їм про те, що діялося у нашому місті.

Не перерві високий коротко стрижений хлопець запитав мене, чи граю я у футбол.

– Привіт, я – Лукаш, – він простягнув мені руку. – Я – капітан нашої команди. У нас – повний комплект, але якби ти хотів... тільки ти мусиш бути дійсно профі.

Тільки-но почули це Адріан і Дам'ян, усю дорогу до стадіону безперестанку дражнилися.